Faktaark 2: 2002

Dovrefjell - arnested for klassisk naturvern

Plantelivsfredningen på Dovrefjell den 09.06.1911 var den første naturfredning etter Lov av 25. juni 1910 om naturfredning i Norge. Et av de første områdene som ble fredet etter denne loven, var Fokstumyra som fuglereservat 09.11.1923.

I 1964 la Naturvernrådet fram den første landsplanen for natur- og nasjonalparker i Norge. Planen omfattet et forslag om opprettelse av 16 nye nasjonalparker i Norge. Norges første nasjonalpark var Rondane som ble vernet i 1962. Dovrefjell nasjonalpark ble opprettet 21.06.1974 og omfattet et areal på 256 km² med arealer i Dovre kommune iOppland fylke og Oppdal kommune i Sør-Trøndelag fylke. Samtidig med opprettelsen av nasjonalparken ble Hjerkinn, Kongsvoll og Drivdalen landskapsvernområder opprettet. Landskapsvernområdene forbinder de to delene av den opprinnelige nasjonalparken som ligger øst og vest for E6.

En ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder ble behandlet av Stortinget i april 1993. Her ble det bl.a. vedtatt å utrede ca 50 nye store verneområder, herunder en utvidelse av Dovrefjell nasjonalpark vestover i Sunndalsfjella. I Kronprinsregentens resolusjon av 3. mai 2002 ble et areal på ca 1693 km² vernet som Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Samtidig med dette ble det opprettet 7 landskapsvernområder (Eikesdalsvatnet, Dalsida, Jora, Åmotan – Grøvudalen, Fokstugu, Åmotsdalen og Knutshø) og to biotopvernområder (Torbudalen og Sandgrovbotn – Mardalsbotn) i tilknytning til nasjonalparken. Fokstumyra naturreservat ble utvidet fra 8 km² til ca 23 km².

Grøvudalsvalmue ved Svøufallet

FOTO: ØIVIND LEREN

Fylkesvise verneplaner ble gjennomført fra 1970-tallet og framover (etter Lov om naturvern av 19. juni 1970). Disse tok for seg naturtypene tematisk gjennom vern av viktige områder med myr, edellauvskog, våtmark, sjøfugl, kvartærgeologi og fra tidlig på 1990-tallet også barskog.

I Dovrefjellområdet ble Meløyfloen og Nordre Snøfjelltjønn naturreservater opprettet tidlig på 1980-tallet som en del av verneplan for våtmarker (Hedmark/Sør-Trøndelag), i 1989 ble Flåman, Bjørndalen, Einunndalsranden og Svarthaugen naturreservater opprettet som en del av kvartærgeologisk verneplan i Hedmark og i 1993 ble Hjerkinnholen naturreservat opprettet som en del av verneplan for barskog i Oppland.

Norge har sluttet seg til flere internasjonale avtaler som fokuserer på bevaring av ulike deler av det biologiske mangfoldet. Ramsar-konvensjonen, som trådte i kraft 1975, har som formål å beskytte våtmarksområder generelt, og særlig som leveområde for vannfugler. Definisjonen av "våtmarksområde" er vid og omfatter bl.a. myr og ferskvann. Fokstumyra naturreservat er foreslått utpekt som et av 37 "Ramsarområder" i Norge.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er det sentrale fagorganet for naturforvaltning i Norge. DN ble opprettet i 1985 og er underlagt Miljøverndepartementet. Myndigheten til å forvalte naturressurser er gitt gjennom ulike lover og forskrifter. Utover lovbestemte oppgaver har direktoratet også ansvar for å identifisere, forebygge og løse miljøproblemer ved samarbeid, rådgivning og informasjon overfor andre myndigheter og grupper i befolkningen.

Direktoratet for naturforvaltning, 7485 Trondheim Tlf.: 73 58 05 00 www.dirnat.no